

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

N^o

98.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 7-го Декабря — 1834 — Wilno. Piątek. 7-go Grudnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 26-го Ноября.

Ихъ Императорскія Величества, Государь Императоръ и Государиня Императрица, въ совершенномъ здравіи, прибыли сегодня вечеромъ обратно въ сію Столицу изъ Берлина. Его Императорское Высочество Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ и Великій Князь прибылъ, въ Субботу, 24-го ч. с. м. (J.d.S.P.)

— Высочайшимъ Приказомъ 9-го Ноября, Командующіе Лейбъ-Гвардіи Артиллерійскими бригадами, Полковники: 1-ю Флигель-Адъютантъ *Стаховицъ*, 2-ю Баронъ *Розенъ* и 3-ю Гвардейскую и Гренадерскую Баронъ *Корфъ* утверждены Командирами оныхъ же бригадъ; уволенный отъ службы, бывшій Флигель-Адъютантъ, Гвардіи Полковникъ *Трембицкій*, определенъ въ службу Лейбъ-Гвардіи въ Литовскій полкъ, съ назначеніемъ Флигель-Адъютантомъ къ Его Императорскому Величеству; Начальникъ Инженерова Отдельнаго Гвардейскаго Корпуса, Генераль-Лейтенантъ, Генераль-Адъютантъ *Сазоновъ* 2-й, уволенъ отъ службы съ мундиромъ и пенсіономъ.

— Высочайшими Указами, данными Придворной Канторъ, пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству: дочь Владимірскаго Гражданскаго Губернатора *Ланскаго*, дѣвица Варвара, Княжна Александра *Меньшикова* и дѣвица Марія *Рибоньеръ*.

— Дѣйствительный Статскій Советникъ *Рагожинъ*, уволенный Указомъ 14-го Октября отъ должности Управляющаго Московскою Канторію Коммерческаго Банка, по прошенію его, за болѣзненнымъ состояніемъ, уволенъ вовсе отъ службы, со Всемилоствѣйшимъ пожалованіемъ его въ воздаяніе 53-хъ лѣтънаго безпорочнаго продолженія оной, согласно особому удостоенію Комитета Министровъ, въ Тайныя Советники, и съ повелѣніемъ сверхъ того обратить ему въ пенсію производившееся по послѣдней должности жалованье 3,500 руб. ежегодно, независимо отъ пенсіи, пожалованной ему въ 1821 году на службу за отличіе.

— Въ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Придворной Канторъ, въ Берлинѣ Ноября 12 ч. изображено: „Сына Флигель-Адъютанта, Полковника Князя Италійскаго, Графа *Сусорова Рымническаго*, Аркадія, рожденіемъ коего обезпечивается продолженіе знаменитаго рода Генералиссимуса Суворова, Всемилоствѣйше пожаловали Мы въ Каммеръ-Пажи Двора Нашего.“

— Во 2-й день минувшаго Октября, на поднесенномъ отъ Синода докладѣ, состоялся Высочайшій Указъ, объ опредѣленіи на открывшуюся въ третъеклассной Калужской Епархіи Архіерейскую вакансію Николая, Епископа *Дмитровскаго*, Викарія Московской Епархіи.

— Высочайше утвержденнымъ Мнѣніемъ Государственнаго Совѣта положено: 1) Составъ Архангельскаго Коммерческаго Суда опредѣлить по шта-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 26 Listopada.

NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO, CESARZ JEJOMOŚĆ i CESARZOWA JEYMOŚĆ, w zupełnymъ zdrowiu dzisiaj wieczoremъ z Berlina z powrotemъ do tutejszey Stolicy przybyli. Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ CESARZEWICZ WIELKI XIAŻĘ NASTĘPCA przybył w sobotę, 24 t. m. (J.d.S.P.)

— Przez Naywyższy rozkazъ dzienny d. 9 Listopada, Dowodzący brygadami Artylleryyskiemi Gwardyi, Półkownicy: iszą Adjutantъ skrzydłowy *Stachowicz*, 2gą Baron *Rosen* i 3cią Gwardyi i Grenadyerów Baron *Korff*, utwierdzeni Dowódcami tychże brygad; uwolniony ze służby, były Adjutantъ Skrzydłowy, Półkownikъ Gwardyi *Trembicki*, przyjęty do służby do półku Gwardyi Litewskiej, z przeznaczeniem na Adjutanta Skrzydłowego do Jego CESARSKIEY MOŚCI; Naczelnikъ Inżynierów Oddzielnego Korpusu Gwardyi Jenerał-Porucznikъ, Jenerał-Adjutantъ *Sazonow* 2gi, uwolniony ze służby z munduremъ i pensją. (R. I.)

— Przez Naywyższe Ukazy, dane do Kantoru Dworu, mianowane Freylinami NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI: córka Włodzimierskiego Gubernatora Cywilnego *Łańskiego*, panna Barbara, Xieźniczka *Alexandra Menszykow* i panna *Marya Ribeaupierre*.

— Rzeczywisty Radca Stanu *Rahożin*, uwolniony ukazemъ 14go Października od obowiązkówъ Zarządzającego Moskiewskimъ Kantoremъ Banku Handlowego, na własną prośbę, z przyczyny chorowitego stanu, uwalnia się ze służby, z Nayłaskawszémъ jego wyniesieniem, w nagrodę 53 latъ nienagannego jej sprawowania, zgodnie z osobnymъ za godnego uznaniemъ przez Komitetъ Ministrów, na Radcę Taynego, z rozkazemъ zamienić mu w pensją, pobieraną podługъ ostatnichъ obowiązkówъ płacę 3,500 rubli co rok, niezależnie od pensyi, nadanej mu w 1821 roku w czasie służby za odznaczenie się.

— W Naywyższymъ ukazie, danymъ Kantorowi Dworu, w Berlinie d. 2 (14) Listopada, wyrażono: „Syna Adjutanta Skrzydłowego, Półkownika, Xiażęcia Ita-lijskiego, Hrabi *Suworowa-Rymnickiego*, Arkadyusza, przez narodzenie którego, zabezpiecza się przedłużenie sławnego domu Jeneralissimusa Suworowa, Nayłaskawiecy mianowaliśmy Kamer-Paziemъ Dworu Naszego.“

— W dniu 2 zeszłego Października, na podanémъ od Nayświętszego Synodu przełożeniu, nastął Naywyższy ukaz, o naznaczeniu na odkryty wakansъ Katuzkiej 3ciey klasy dyecezyi Biskupa *Nikołaja*, Biskupa *Dmitrowskiego*, Wikaryusza dyecezyi Moskiewskiej.

— Przez Naywyższey utwierdzoną Opinią Rady Państwa postanowiono: 1) Skład Archangelskiego Sądu Handlowego naznaczyć podługъ etatu, przy témъ załączonego,

ту, при томъ приложенному, назначивъ въ ономъ Предсѣдателя съ Товарищемъ и двумя Членами отъ Правительства, и двухъ Членовъ, по избранію Купечества, изъ Россійскихъ купцовъ или иностранныхъ гостей. 2) Архангельскому Коммерческому Суду, руководствуясь общимъ Учрежденіемъ и Уставомъ 14-го Мая 1832 года, рѣшить окончательно и безъ апелляціи всѣ дѣла, по коимъ первоначальный искъ не простирается свыше пяти тысячъ рублей. 3) Определеніе и увольненіе браковщиковъ и маклеровъ, также снабженіе ихъ инструкціями, возлагается, по прежнему, на Архангельскій Коммерческій Судъ. 4) Въ число суммы, определяемой по штату на содержаніе Архангельскаго Коммерческаго Суда, отпускать, на основаніи оного, по шестидесяти тысячъ рублей отъ казны и по четыре тысячи пятисотъ рублей изъ городскихъ доходовъ.“

— По изданіи Высочайшаго Указа 30-го Марта 1832 года о преимуществахъ чиновниковъ, служащихъ въ Кавказской Области, Грузіи, Закавказскихъ провинціяхъ, Сибири и Олонекской Губерніи, Главноуправляющій въ Грузіи, Генералъ-Адъютантъ Баронъ *Розенъ*, отнесся къ Г. Министру Юстиціи о дозволеніи чиновникамъ, поступившимъ на службу въ Кавказскій и Закавказскій край, до изданія означеннаго Указа, воспользоваться заслуженными ими чинами, на основаніи прежнихъ узаконеній. Получивъ о семъ отношеніе отъ Управляющаго Министерствомъ Юстиціи, Графа *Панина*, Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ входилъ съ представленіемъ въ Государственный Совѣтъ, который мнѣніемъ, Высочайшаго утвержденія удостоеннымъ, положилъ: Чиновникамъ, поступившимъ на службу въ Кавказскій и Закавказскій край, кои до изданія Указа 30-го Марта 1832 года приобрѣли право на производство въ чины за половинные сроки, или кои, оставивъ службу въ Грузіи, должны были, за продолженіе оной въ семь край четырехъ лѣтъ получить слѣдующіе чины, дозволить воспользоваться сими преимуществами, ими уже заслуженными, на основаніи прежнихъ узаконеній, если они со времени изданія Указа 30-го Марта 1832 года не произведены уже въ слѣдующіе чины или не получили оныхъ на службѣ по оставленіи Грузіи.“ (С. В.)

— 22-го Ноября скончался здѣсь къ общему сожалѣнію, Директоръ Военно-Ученаго Комитета Военнаго Министерства, Генералъ отъ Артиллеріи *Иванъ Григорьевъ Гогель*, мужъ, достойный памяти потомства отличными своими дарованіями, глубокими познаніями и важными услугами отечеству. (С. П.)

— Здѣсь получено слѣдующее письмо изъ Бухареста отъ 8-го Ноября: „4-го с. м. скончался здѣсь, въ Бухарестѣ, бывшій Господарь Валахіи, Князь Григорій *Лика*. Наканунъ смерти прогуливался онъ въ загородномъ любимомъ своемъ домѣ, Колентинѣ, и не только никакихъ болѣзненныхъ припадковъ не чувствовалъ, но даже вечеромъ ужиналъ съ такимъ апетитомъ, что нельзя было ожидать скорой его смерти. Таковая внезапная кончина Господаря, предшествуемая скоростигною же смертію одной молодой жены Валахскаго чиновника и дѣвицы въ пансіонѣ, умершихъ въ нѣсколько часовъ безъ всякихъ болѣзненныхъ припадковъ, поселила было опасеніе въ жителяхъ на счетъ заразительности воздуха; но анатомическія изслѣдованія здѣшнихъ хирурговъ не открыли никакихъ слѣдовъ, кои бы могли оправдать таковое опасеніе, и всѣ сїи смертные случаи имѣли причины совершенно частныя. Признаковъ же холеры или чумы вовсе не найдено, да и вообще нигдѣ въ Валахіи заразы не обнаруживалась. — Погребеніе бывшаго Господаря происходило съ полнымъ церемоніаломъ, соединившимъ всѣхъ представителей разныхъ частей Правительства и сословій Княжества Валахскаго; равно и нынѣшній Господарь, братъ покойнаго, въ сопровожденіи иностранныхъ Консуловъ, съ вооруженною въ полномъ парадѣ милиціею и съ музыкою, провожали тѣло покойнаго до церкви Св. Георгія, гдѣ, по отправленіи погребальнаго служенія, оное оставлено было до слѣдующаго дня, а потомъ перевезено въ собственную церковь покойнаго, при загородномъ его домѣ, Колентинѣ, построенную.“ (А. В.)

Черниговъ, 16-го Октября.

Отъ бывшей 26-го Августа сильной бури съ градомъ въ Суражскомъ и Мглинскомъ Уѣздахъ, между прочимъ, пострадала конопля. 14-го же числа Сентября въ Мглинскомъ же Уѣздѣ при сильномъ вѣтрѣ выпалъ снѣгъ, мѣстами болѣе, нежели въ четверть аршина, и лежалъ на низкихъ мѣстахъ дня три: эта мятель изломала уцѣлѣвшую отъ прежней бури коноплю до остатка. (З. Г.)

назначая въ немъ Президента зъ Товарищемъ и двумя Члѣнками зъ стороны Рządu, oraz dwóch Członków zъ wyboru Kupców, zъ Kupców Rossyjskich lub cudzoziemskich Gości. 2) Archangelskiemu Sądowi Handlowemu, trzymać się Powszechnego Urządzenia i Ustawy 14 Maja 1832 roku, sądzić ostatecznie i bezъ appellacyi sprawy, w których iskъ początkowy nie przechodzi pięciu tysięcy rubli. 3) Naznaczanie i uwalnianie brakarzy i maklerów, tudzież opatrzenie ichъ instrukcyami, wkłada się po dawniejszemu, na Archangelski Sąd Handlowy. 4) Do liczby summy, wyznaczoney etatemъ na utrzymanie Archangelskiego Sądu Handlowego, wypłacać, na jego podstawie, po szesnastu tysięcy rubli ze Skarbu i po cztery tysiące pięćset rubli zъ dochodów miasta.“

— По выданіи Нарвышшаго указу 30-го Марца 1832 року о прерогативахъ урядників, служących в Обводіе Кавказкимъ, Грузіи, провинціяхъ Закавказскихъ, Сибери и Губерніи Олонекскіей, Глѣвно-Зарządzający в Грузіи, Jenerał-Adjutant, Baron *Rosen*, odniósъ się do P. Ministra Sprawiedliwości, o dozwoleucie urzędnikomъ, którzy weszli do służby w kraju Kawkazkim i Zakaukazkim, przedъ wydaniemъ pomienionego указу, używać rangъ przezъ nichъ zasłużonych, na podstawie dawniejszychъ postanowień. Otrzymawszy w тей rzeczy однієніє się Zarządzającego Ministeriumъ Sprawiedliwości, Hrabiego *Panina*, P. Ministerъ Sprawъ Wewnętrznychъ czyniłъ przedstawienie do Rady Państwa, przezъ Opinią którą, Narwyższemъ utwierdzeniemъ засzczyconą, postanowiono: Urzędnikomъ, którzy weszli na służbę w kraju Kawkazkim i Zakaukazkim przedъ wydaniemъ указу 30-го Марца 1832 року, i nabyli prawo do podniesienia w rangachъ za połowiczny przeciągъ czasu, albo, którzy, opuściwszy służbę в Грузіи, powinni были, за jejъ sprawowanie в тымъ kraju чотыре lata, otrzymać następne rangi, dozwoić używania tychъ prerogatywъ, przezъ nichъ jużъ zasłużonych, na podstawie dawniejszychъ postanowień, jeżeli oni od czasu wydania указу 30-го Марца 1832 року nie są jużъ podniesieni do rangъ następnychъ, albo ichъ nie otrzymali в służbie po wydaleniu się зъ Грузіи. (G. S.)

— Dnia 22 Listopada umarłъ tu, zъ powszechnymъ żalemъ, Dyrektorъ Wojskowo - Uczonego Komitetu Ministeriumъ Woyny, Jenerałъ Artylleryi, Janъ *Grzegorzewicz Gogel*, mążъ godny pamięci potomności przezъ odznaczające się swe talenta, głębokie wiadomości i ważne usługi dla Ojczyzny. (P. P.)

— Otrzymano tu listъ następujący zъ Bukaresztu pod 8 Listopada: „D. 4 t. m. umarłъ tu в Bukarescie były Hospodarъ Wołoszczyzny Xiążę *Grzegorz Hika*. W wigilią śmierci używałъ onъ przejażdżki в ulubionymъ swoimъ domu за miastemъ, Kolentynie, i nie tylko żadnychъ symptomatówъ choroby nie czułъ, ale nawet зъ takimъ wieczorzą apetytemъ, iż nie można było spodziewać się rychłej jego śmierci. Takъ niespodziewana śmierć Hospodara, poprzedzona również niespodziewaną śmiercią młodej jednej żony urzędnika Wołoskiego i panny в pensyonie, zmarłychъ в przeciągu kilku godzin, bezъ żadnychъ symptomatówъ choroby, wzbudziła в mieszkańcachъ bojaźń о zaraźliwości atmosfery; ale anatomiczne rozpoznania тутєyszchъ chirurgówъ, nie odkryły żadnychъ śladówъ, któreby mogły usprawiedliwić tę bojaźń, i wszystkie te zdarzenia śmierci miały przyczyny, zupełnie szczególne. Symptomatówъ zaś cholery albo dżumy zgoła nie znaleziono, a nawet в powszechności nigdzie на Wołoszczyźnie zarazа morowa nie okazywała się. — Pogrzebъ byłego Hospodara odbyłъ się зъ obrzędami, на które zgromadzili się wszyscy Reprezentanci różnychъ wydziałówъ Rządu i Stanówъ Xięztwa; również i terazniejszy Hospodar, bratъ zmarłego, towarzyszony przezъ Konsulówъ cudzoziemskich, zъ milicyą в zupełnychъ mundurachъ i зъ muzyką, przeprowadzali ciało zmarłego до cerkwi S. Jerzego, gdzie, по odprawieniu pogrzebowego nabożeństwa, zostawione było до dnia następnego, а potemъ przewiezione zostało до własnej zmarłego kaplicy, będącej przy domu в Kolentynie.“ (G. A.)

Czernihow, 16 Października.

Od byłej 26 Sierpnia wielkiej burzy зъ grademъ в powiatachъ Surazkimъ i Mglińskimъ, między innemi najwięcej ucierpiałъ konopie. A zaś dnia 14 Września, в Mglińskimъ także powiecie зъ mocnymъ wiatremъ wypadłъ sнѣгъ, mieyscami więcej, niżъ на өwierć arszyna, i на niskichъ mieyscachъ przezъ trzy dni leżałъ. Zawięja та до ostatka wyłamała konopie, które od pierwszej burzy ocalały. (G. H.)

Варшава, 10-го Декабря.

Третьяго дня, по старому счисленію, въ праздникъ Св. Георгія, Покровителя воиновъ, находящіеся въ Варшавѣ Кавалеры Военнаго Ордена всѣхъ классовъ, (65 Офицеровъ и Генераловъ и 300 Унтеръ-Офицеровъ и солдатъ), собравшіеся на дворцовой площади прошли въ парадъ предъ Его Святлостію Фельдмаршаломъ Княземъ Варшавскимъ, украшеннымъ большою лентою, оного Ордена; Генералы командовали взводами. Потомъ въ дворцовой Церкви были на молебнѣ, гдѣ Пресвященный осыпалъ ихъ крестомъ. Въ ономъ же Дворцѣ данъ былъ завтракъ, на которомъ воины, удостоенные сего ордена, съ восторгомъ и радостными восклицаніями, пили за здравіе Августѣйшаго Монарха, Его Августѣйшей Фамиліи и присутствующаго Вождя, который толикократно предводительствовалъ ими на поприщѣ славы. (D. P.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 6-го Декабря.

Ея Величество Императрица Всероссийская съ Ихъ Императорскими Высочествами, Великимъ Княземъ Наслѣдникомъ Престола, и Великою Княжною МАРИЕЮ, 30-го ч. п. м. въ 8 часу вечера въ вожделѣнномъ здравіи, прибыла въ Кенигсбергъ, и со свитою остановилась въ Королевскомъ дворцѣ. Городъ былъ иллюминированъ.

— Изъ Кенигсберга отъ 1-го ч. с. м. пишутъ: „Ея Величество Императрица Всероссийская съ Ихъ Императорскими Высочествами Великимъ Княземъ Наслѣдникомъ Престола и Великою Княжною МАРИЕЮ, обзрѣвъ дворцовую церковь, сегодня въ 10 часовъ утра, вышла изъ нашего города, сопровождаемая благословеніями всѣхъ жителей.“ (Dz. P.)

Г а л л и ц і я.

Лембергъ, 2-го Декабря.

Его Императорское Величество, по силѣ составленной въ Надворной соединенной Канцелларіи и Его Величествомъ собственноручно подписанной грамоты изволилъ пожаловать въ достоинство Примаса Королевства Галиціи и Лодомиріи, Франца Ксаверія Люшина, новонареченнаго Князя Архіепископа Римско-Католическаго исповѣданія въ Лембергѣ. (Dz. P.)

Г е р м а н і я.

Лейпцигъ, 30-го Ноября.

Здѣшняя газета заключаетъ слѣдующее письмо изъ Берлина отъ 26-го Ноября: „Мы здѣсь такъ удостоверены о дѣйствительности плановъ Сѣверныхъ Державъ на счетъ Голландскаго дѣла, что кромѣ Принца Оранскаго и Принца Фридриха, ожидали сюда также прибытія и Его Величества Короля Голландскаго, хотя послѣднее и неслылось; при всемъ томъ кажется неоспоримо, что на сихъ дняхъ къ разрѣшенію сего дѣла, предпринято болѣе мѣръ, чѣмъ въ послѣдніе два года. Другой предметъ, въ коемъ также согласились, есть дѣло Испанское. Пруссія уже рѣшилась не признавать существующихъ Правительствъ Испаніи и Португаліи. Доказательствомъ тому, хотя по видимому малозначущимъ, однако весьма важнымъ, есть то, что въ официалномъ Календарѣ, на нынѣшній годъ издаваемомъ подъ надзоромъ Министерства Иностранныхъ дѣлъ, пропущены царствующіе дома сихъ двухъ Державъ. Сначала четвероюкій союзъ, и сильное вліяніе Англіи и Франціи были значительнымъ препятствіемъ къ признанію Донъ Карлоса; но нынѣ, когда Веллингтонъ является Начальникомъ Англійскаго Кабинета, оно не только устранено, но даже кажется, что уничтоженіе помянутаго союза будетъ первымъ дѣяніемъ Торисова Министерства. Вероятнымъ кажется и то, что Торисы давно уже имѣли сообщеніе съ Сѣверными Дворами; ибо слухъ о скоромъ признаніи Донъ Карлоса, сдѣлался здѣсь повсемѣстнымъ за недѣлю до паденія Лорда Мельбурна.“ (Dz. P.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 28-го Ноября.

Объявленіе Лорда Бругама, что за 5000 стерлинговъ, которые онъ получаетъ ежегодно въ качествѣ бывшаго Лорда Канцлера, хочетъ онъ отправлять должность главнаго Предсѣдателя Финансовой Палаты, занимаемую нынѣ Лордомъ Линдгустомъ, обще съ достоинствомъ Лорда Канцлера, приносящимъ дохода 7000 стерлинговъ, сначала почиталось выдумкою торисовыхъ газетъ, пока газета Morning-Chronicle не подтвердила, что дѣйствительно такъ было, а Лордъ Линдгустъ отъвѣтствовалъ, что отзывъ Лорда Бругама сообщенъ будетъ Г. Ро-

Варшава, дня 10 Грудня.

Онегда, jako według dawnego kalendarza w uroczystość Św. Jerzego, Patrona Wojowników, obecni w Warszawie Kawalerowie wojskowego Orderu wszelkich klas tego Dawcy zwycięstw, (oficerów i Jenerałów 65, a podoficerów i żołnierzy 300), zebrani na dziedzińcu zamkowym, przed J.O. Feldmarszałkiem, Xięciem Warszawskim, ozdobionym wielką wstęgą tegoż Orderu, defilowali w parady; Jenerałowie dowodzili plutonami. Późem w Kaplicy Zamkowej znajdowali się na Nabożeństwie, i od Nayprzewielebniejszego Biskupa odebrali błogosławieństwo. Nastąpiło w tymże zamku śniadanie, w czasie którego wojownicy, ozdobieni znakiem zwycięstw, z zapalem i okrzykami uwielbienia, spełnili za zdrowie NAYJAŚNIEJSZEGO MONARCHY, Jego Dostoyney Rodziny i obecnego Wodza, tylekroć prowadzącego ich na pole sławy. (Dz. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 6 Gрудня.

NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA Wszech-Rossy w towarzystwie Ich CESARSKICH WYSOKOŚCI, WIELKIEGO XIĘCIA NASTĘPCY Tronu i WIELKIEJ XIĘŻNICZKI MARYI; przybyła dnia 30 z. m. o godzinie 8 wieczorem w pożądanym stanie zdrowia do Królewca, i wraz z Orszakem wysiadła w Zamku Królewskim. Miasto było oświecone.

— Donoszą z Królewca pod dniem 1 b. m. „NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA Wszech-Rossy z Ich CESARSKIMI WYSOKOŚCIAMI, WIELKIM XIĘCIEM NASTĘPCĄ Tronu i WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ MARYĄ, obejrzawszy Kościół Zamkowy, wyjechała dziś o godzinie 10 rano z naszego miasta, wśród błogosławieństw wszystkich mieszkańców.“ (Dz. P.)

G a l i c y a.

Lwów, dnia 2 Gрудня.

Nayjaśniejszy Pan, na mocy sporządzonego w Cesarско-Królewskiej połączonej Kancelaryi nadworney i przez siebie własnoręcznie podpisanego Dyplomu, raczył Franciszka Xawerego Luschin, nowo mianowanego Xięcia Arcy-Biskupa Rzymsko-Katolickiego we Lwowie, mianować także Prymasem Królestwa Galicyi i Lodomerji. (Dz. P.)

N i e м ц y.

Lipsk, dnia 30 Listopada.

Gazeta tutejsza obejmuje następujący list z Berlina pod dniem 26 Listopada: „Tak dalece jesteśmy tu przekonani o rzeczywistości planów Mocarstw Północnych względem sprawy hollenderskiej, iż oprócz Xięcia Oranii i Xięcia Fryderyka, spodziewano się tu także przybycia Króla Jmci hollenderskiego, co jednak okazało się bezzasadnem; wszakże zdaje się byż niezaprzeczonym, iż co do tey sprawy więcej w tych dniach uczyniono kroków w rozstrzygnięciu, niż w ostatnich dwóch latach. Drugim przedmiotem, względem którego także się porozumiano, jest sprawa hiszpańska. Prussy zdecydowały się już, nie uznawać istnących rządów Hiszpanii i Portugalii. Dowodem tego, chociaż na pozór mało znaczącym, jednak bardzo ważnym, jest to, iż w tegorocznym urzędowym Kalendarzu, wychodzącym pod okiem Ministerstwa Spraw zagranicznych, opuszczono domy panujące w tych dwóch krainach. Z początku przymierze poczwórne, oraz silny wpływ Anglii i Francyi, były znaczną przeszkodą do uznania Don Carlosa; ale teraz, kiedy Wellington występuje na czele Spraw Anglii, nietylko przeszkoda ta zostaje usunięta, ale nawet zdaje się, iż zniesienie wspomnianego przymierza należeć będzie do pierwszych działań torysowskiego Ministerjum. I to zdaje się byż podobnym do prawdy, iż Torysowie oddawna już utrzymywali związki z Dworami Północnemi: pogłoska bowiem o blizkiem uznaniu Don Carlosa, stała się tu powszechną tygodniem przed upadkiem Lorda Melbourne.“ (Dz. P.)

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 28 Listopada.

Oświadczenie Lorda Brougham, iż za 5,000 funt. szterl., które rocznie pobiera jako byż Lord Kanclerz, chce piastować Urząd Naczelnego Prezesa Izby Skarbowej, który teraz posiada Lord Lyndhurst, wraz z urzędem Lorda Kanclerza, który przynosi dochodu 7,000 funtów szterlingów, poczytywano z początku za wynalazek gazet torysowskich, dopóki gazeta Morning-Chronicle nie przyznała, iż tak byż istotnie, a Lord Lyndhurst odpowiedział, że pismo Lorda Brougham ma byż udzielone P. Robertowi Peel, za jego powrotem, od którego jako też od przysiężnego Wielkiego Pie-

Rys oddawna oczekiwanego zbioru praw, równie jak Kodeks processu, nakoniec ogłoszone zostały w skutek *Motu proprio* Papieża. Ponieważ wszystko to drukiem ogłoszone zostanie i nie pierwej, jak za nadejściem Nowego Roku moc obowiązująca mieć będzie, powstrzymuję się przeto od wszelkiego w tej mierze zdania. Osoby, co miały zrzeczość widzieć te postanowienia w rękopisie, między innemi namieniają o prawie, w skutek którego kobiety pozyskują rozleglejsze prawa do dziedzictwa. Dawne prawa Papieżów wyłączają kobiety od dziedzictwa; dopiero Papież Pius VI, przez prawo wydane w 1816 roku nadał im nowe prawo do dziedzictwa po matkach. — Powszechny interes wzbudza teraz pismo okolne Xięcia *Braschi*, wnuka synowca Piusa VI, do wszystkich Kardynałów, Prælatów, Dyplomatów i Stanu Szlacheckiego. W niém stara się pomieniony Xiążę usprawiedliwić przed swymi spółziomkami z powodu przewrotnych tłumaczeń następnego przypadku. Izba Papiezska ządała od Xiążęcia wypłaty 62,000 szkodów, na rzecz niby należących krajowi długu. Na to żądanie Izby zaniósł Xiążę skargę do właściwego Sądu, który jednak dotychczas nie wydał wyroku. Tymczasem skarb na część dóbr jego nałożył sekwestr. Wszyscy niecierpliwie oczekują wypadku tej sprawy i spodziewają się, iż Papież wda się za pośrednika, aby tę sprawę polubownie ukończyć. — Codziennie z Neapolu nowych oczekują rozporządzeń, które bardziej jeszcze utrudniać mogą stosunki nasze z tém państwem. Ponieważ podług wieści, cholera we Francyi miała się okazać, przeto Rząd Neapolitański na przyszłość nie ma przestawać na zatrzymywaniu przez 8 dni przybywających podróźnych. W żadnym kraju nie był tak wielkim popłoch z przyczyny tej epidemii, jak w Neapolu; listy tak bywają okurzane, iż wiele z nich, którem widział, całkiem są nieczytelne, i w takim stanie na powrót muszą być odsyłane dla wręczenia ich oddawcom. — Pomiędzy znakomitymi cudzoziemcami, którzy tu zimę zamierzają przepędzić, znajduje się także *Markiz Anglesea*, który obszérne dla siebie najął pomieszkanie.

23-го Нолбра.

Донъ Мигуэль изъ Генуи на пути чрезъ Лукку, опять сюда прибылъ.

Миланъ, 27-го Нолбра.

Королевско-Англійскій Каммергеръ *Джемс Гудсонъ*, отправившись 17-го ч. изъ Лондона, чтобы видѣться съ Сиръ *Робертъмъ Пилемъ* въ Италіи и сообщить ему извѣстіе объ отозваніи его въ Англію, въ продолженіи чрезвычайно быстраго своего путешествія въ 5 дней, 22-го ч. с. м. проѣзжалъ чрезъ нашъ городъ.

Генуя, 23-го Нолбра.

Въ окрестностяхъ нашего города, часто посѣщаемыхъ Ихъ К.К. Величествами, происходятъ нынѣ многія празднества. Такъ недавно предъ тѣмъ, возвышенія, окружающія сосѣднюю *Спецію*, равно и морской заливъ, были иллюминированы, что представляло великолѣпное зрѣлище. Нынѣшняя Королева имѣла свиданіе въ *Спеціи*, съ Великимъ Герцогомъ и Великою Герцогинею Тосканскими. (A.P.S.Z.)

Туринъ, 14-го Нолбра.

Прежде уже знали здѣсь, что во время пребыванія *Донъ Карлоса* въ Португаліи, сей Инфантъ имѣлъ сношенія съ нѣкоторыми Генералами войска Королевы и даже лично съ ними входилъ въ совѣщанія. Теперь письма изъ *Барцеллоны* увѣряютъ, что сіи извѣстія истинны и что есть доказательства двусмысленнаго въ сіе время образа мыслей Генерала *Родилъ*. Его обвиняютъ въ снисхожденіи къ Карлистамъ, и что онъ имѣлъ въ виду собственную пользу. Въ Мадритѣ сильно негодуютъ противъ сего Генерала и теперь всю надежду основываютъ на Генерала *Мина*; мы скоро увидимъ, успеетъ ли онъ вполне оказать въ нынѣшнихъ обстоятельствахъ свои военныя дарованія (Dz. P.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 22-го Нолбра.

Генераль *Аландеръ* истребивъ отчасти Корпусъ *Карагола*, составленный изъ Испанскихъ и Французскихъ Карлистовъ, возвратился въ Барцеллону, откуда онъ выйдетъ для принятія должности Военнаго Министра, коль скоро Генераль *База* прибудетъ въ Каталонію.

— Королевскій Совѣтъ Испаніи и Индіи объявилъ неважнымъ пожалованіе Г-ну *Аксадо*, знатнаго недвижимаго имѣнія. (Dz. P.)

— Газ. *Times* напечатала слѣдующее письмо изъ *Мадрита* отъ 23-го Нолбра: „Вчера былъ празднованъ день тезоименитства юной Королевы. *Урбаносъ* или вооруженные жители, изъявили свою радость собраніями, разными играми, маскарадомъ, а вечеромъ Мадридъ былъ иллюминированъ. Карлисты были печальнѣе обыкновеннаго, ибо одинъ изъ ихъ начальниковъ, который, во время пребыванія *Донъ Карлоса* въ Португаліи, по особенному призванію одного изъ повѣренныхъ сего Принца, туда отправился, сегоднѣ по утру на площади *де-ла-Зебеда* подвергся казни на виселицѣ. Онъ назывался *Донъ Мануэль Саецъ-де-Веласко* и, какъ оказалось, изъ публичныхъ допросовъ, получилъ отъ *Донъ Карлоса* полномочіе и деньги, съ коими отправился въ Мадридъ и тамъ скрывался. Однако жъ Полиція отыскала его жилище и захвативъ его бумаги, открыла цѣлый заговоръ. Онъ даже изобличилъ своихъ соучастниковъ, изъ коихъ многіе уже взяты подъ арестъ и между ними находится извѣстный въ Мадридѣ *Эстефани*. Теперь посажено трое солдатъ, двое изъ Королевской Гвардіи и одинъ изъ Кавалеріи, кои намѣревались бѣжать. — Пробы *Мерино* съ 250 ч. кавалеристовъ, проникнулъ въ *Карацену*, къ югу отъ *Дуэра*, для привлеченія молодежи изъ различныхъ деревень, но будучи атакованъ начальникомъ подвижной колонны области *Гвадалаксара* при *Баркопесѣ*, принужденъ былъ обратиться въ бѣгство. Подвижная колонна лишилась 15 ч. убитыми и ранеными. Нападеніе сего смѣлаго предводителя, происшедшее въ 120 Англійскихъ миляхъ отъ Мадрита, составляетъ обстоятельство, заслуживающее вниманіе. Шайка отъ 17 чел., опустошавшая деревни *Піедра Буэна*, и *Валензуела* въ *Манхѣ* и умертвившая *Амада*, истреблена войсками при *Визо*, такъ, что въ живыхъ только остался трое человекъ.“

— Въ одномъ письмѣ сообщенномъ, газ. *Morning Post* изъ *Байонны* отъ 23-го Нолбра заключаетъ слѣдующее: „17-го Нолбра поутру, Карль V, среди радостныхъ восклицаній народа, стекшагося съ окрестностей, вошелъ въ *Віану*. Одна особа бывшая свидѣтелемъ сего, истинно національнаго торжества, рассказываетъ, что оно представляло умиленное зрѣлище. Имя Принца, коего народъ никогда прежде не видѣлъ, казалось, возбудило воспоминаніе его добродѣтелей и не только приводило въ удивленіе е-

Дня 23.

Don Miguel зъ *Genui* чрезъ *Lukkę* odbywając drogę, znowu tu przybył.

Медьоланъ, дня 27 Listopada.

Крѣлевско-Англійскій *Szambelan*, *James Hudson*, który dnia 17 b. m. wyjechał z Londynu dla zjechania się z *Sir Robertem Peel* we Włoszech, aby go uwiadomić o powołaniu jego do Anglii, po nadzwyczaj szybkiej podróży od dni pięciu, dnia 22 b. m. przejeżdżał przez nasze miasto.

Генуя, дня 23 Listopada.

W okolicach naszego miasta, często zwiedzanych przez II. K.K. M.M. odbywają się dopiero liczne zabawy i uroczystości. Tak niedawno pagórki otaczające blisko położoną *Spesję*, i zatokę morską, rzęsiście światłem były illuminowane, co wspaniały przedstawiało widok. W *Spesji* terazniejsza Królowa widziała się z Wielkim Xięciem Toskańskim i jego małżonką. (A. P. S. Z.)

Туринъ, дня 14 Listopada.

Dawniej już wiadano tu, iż podczas pobytu *Don Carlosa* w Portugalii, Infant ten zostawał w porozumieniu z kilku Jenerałami woyska Królowey, a nawet miewał z nimi osobiste narady. Teraz listy z *Barcelony* zapewniają, iż doniesienia te są prawdziwe, i że nie jeden jest dowód dwóznacznego w ówczas sposobu myślenia Jenerała *Rodil*. Obwiniają go o sprzyjanie Karolistom, i że jedynie miał własną korzyść na celu. W *Madrycie* panuje niezmiernie oburzenie przeciw temu Jenerałowi, a teraz całą nadzieję pokładają w Jenerale *Mina*; lecz wkrótce zobaczymy, czy w obecnych okolicznościach woyskowe talenta jego będą się mogły rozwinąć. (Dz. P.)

HISZPANIA.

Мадридъ, дня 22 Listopada.

Janerał *Llander* zniszczywszy po części корпус *Caragol*, złożony z Karolistów hiszpańskich i francuzkich, wrócił do *Barcelony*, skąd wyjedzie dla objęcia urzędu Ministra Woyny, skoro Jenerał *Baza* przybędzie do *Katalonii*.

— Królewska rada Hiszpanii i Indyi ogłosiła nieważność nadania znaczney majątności Panu *Aguado*. (Dz. Pow.)

— *Times* zawiera następujący list z *Madrytu* pod dniem 25 Listopada: „Wczoraj obchodzono dzień Imienia młodey Królowey. *Urbanos* czyli Obywatele, składający milicję, wynurzali swą radość w zgromadzeniach, przez rozmaite zabawy i maskarady, a wieczoremъ *Madryt* był oświecony. Karoliści wszelako byli smutniejsi, jak zazwyczaj, bowiem jeden z ich dowódców, który podczas przebywania *Don Carlosa* w Portugalii, za szczególnemъ wezwaniemъ pewnego z pofnnychъ tego Xięcia, tam się udał, dzisiaj rano na placu *de la Zebeda* został powieszony. On się zwał *Don Manuel Saez de Velasco* i jak się z publicznego wysłuchania okazało, otrzymał od *Don Carlosa* pełnomocnictwo i pieniądze, z któremi przybył do *Madrytu*, gdzie się ukrywał. Jednakże Policja odkryła miejsce jego przebywania, a przez zabranie jego papierów, wyświeciła cały spiszek. On nawet wydał nazwiska swychъ związkowych, a z tychъ niektórzy już zostali przytrzymani, i między nimi znany w *Madrycie* *Estefani*. Dopiero znajduje się w niewoli trzechъ żołnierzy, dwóch z Gwardyi Królewskiej, a jeden z konnicy, którzy usiłowali umknąć. — *Pleban Merino* w 250 konnychъ, przemknął się do *Caracena* na południe *Duero*, dla uprowadzenia młodzieży z rozmaitychъ wiosekъ; jednakże zaskoczony przez dowódcę ruchomey kolumny prowincyi *Guadalaxara* pod *Barcones*, został zmuszony do odwrotu. Strata, poniesiona przez ruchomą kolumnę ma wynosić do 15 zabitychъ i rannychъ. Posunięcie się tego śmiałego Naczelnika o 120 mil Angielskichъ od *Madrytu*, jest nie małej wagi okolicznością. Kupa z 17 ludzi, która wioski *Piedra Buena* i *Valenzuela* w *Mancha* zrabowała i *Alkada* zamordowała, przez woyska pod *Viso* tak została wytopioną, iż się 3 tylko z niej zostało.“

— W jednymъ liście udzielonymъ, przez *Morning-Post* z *Bayonny* pod dniemъ 23 Listopada zawiera się, co następuje: „dnia 17 Listopada rano *Karol V* wśród radośnychъ okrzykówъ tłumu, z okolic zgromadzonego wszedł do *Piany*. Osoba, będąca świadkiemъ tey, prawdziwie narodowej uroczystości, powiada, iż przedstawiała zachwycający widok. Imię panującego, którego lud przedtémъ nigdy nie widział, zdawało się, iż obudziło wspomnienie cnot jego i nie takъ podnosiło powszechne podziwienie jego męstwo i wspaniałość myś-

го мужество и великодушіе, но особливо опасности и невыгоды, переносимыя имъ для блага народа.

— Корреспондентъ газ. *Morning Herald*, сообщаетъ также о томъ слѣдующее: По послѣднимъ моимъ извѣстіямъ, *Донъ Карлосъ* находился на предѣлахъ Бискайи. Онъ въ вожделенномъ здоровьи и постоянно получаетъ изъ сосѣднихъ областей подкрѣпленія и увѣренія въ преданности. Благосклонный характеръ Короля, доставляетъ ему любовь всѣхъ, имѣвшихъ счастье, къ нему приблизиться. Слово его почитается священнымъ, ибо онъ только обѣщаетъ, будучи увѣренъ, что въ состояніи исполнить свои обѣщанія. Онъ рано встаетъ, и самому послѣднему изъ своихъ подданныхъ дозволяетъ къ нему обращаться; онъ занимается дѣлами съ Министрами, тщательно повѣряетъ расходы на содержаніе войска, старается завести во всѣхъ частяхъ управленія бережливость, налагаетъ контрибуціи на богатыхъ и поощряетъ бѣдныхъ. Никогда Монархъ не былъ столь обожаемъ и *Карлъ IV*, Король, самыхъ только Бискайскихъ областей, можетъ справедливо гордиться своимъ положеніемъ. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 10-го Ноября.

Россійскій военный корабль предназначенный въ Архипелагъ, на сихъ дняхъ пропалъ чрезъ Босфоръ и обратился къ Дарданелламъ.

Отъ Турецкихъ границъ, 6-го Ноября.

Чума нѣсколько прекратилась въ Константинополь, но свирѣпствуетъ въ Перѣ.

— Турецкій флотъ частью разснащенъ, и исчезло уже всякое опасеніе на счетъ войны. Однакожъ сухопутное войско безпрестанно усиливается и рекруты, колы скоро нѣсколько выучатся маневрамъ, посылаются въ *Коніазъ*, гдѣ *Решидъ* Паша постоянно имѣетъ свою главную квартиру. Кажется, что Порта чувствуетъ недостатокъ въ оружіи и по тому намѣревается купить значительное онаго количество за границу. Въ томъ только затрудненіе, откуда получить нужныя на то суммы, ибо государственная казна чрезвычайнаю истощена, а за границую Порта не слишкомъ большимъ пользуется кредитомъ, чтобы безъ наличныхъ денегъ могла сдѣлать столь значительный закупъ. (D.P.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 26-го Ноября.

Messenger утверждаетъ, что семейство Маршала *Мортье*, старалось всякими способами отклонить его отъ принятія Министерства, но онъ уступилъ личному настоянію Короля.

— *National* извѣщаетъ, что извѣстіе о перемѣнѣ Англійскаго Министерства было принято съ радостію въ Тюльерискомъ дворцѣ. Король *Людвигъ Филиппъ*, будто давно уже о томъ зналъ и всякую минуту ожидалъ сего происшествія. Говорятъ также, что по сему поводу, Король опять призвалъ Доктринеровъ въ Министерство.

— *Constitutionnel* утверждаетъ, что четверной договоръ, прежде всего будетъ уничтоженъ въ Англійскомъ Министерствѣ, ибо онъ былъ заключенъ вопреки мнѣніямъ Министерства Торисовъ.

28-го Ноября.

По донесенію Журнала *Bon Sens*, Г. *Персиль* будто третьяго дня прочелъ въ совѣтѣ проектъ всепрощенія, которой будетъ предложенъ Палатамъ на первомъ засѣданіи въ предупрежденіе, чтобы Г. *Дюпенъ*, *Барротъ* и *Могенъ*, не представили своего проекта по сему предмету.

— Здѣшніе Журналы сообщаютъ въ настоящихъ обстоятельствахъ важное письмо, которое Герцогъ *Веллингтонъ* въ 1830 году, послѣ Іюльскихъ происшествій, находясь начальникомъ Англійскаго Кабинета писалъ къ Графу *Моле*, тогдашнему Министру Иностранныхъ Дѣлъ. Содержаніе онаго слѣдующее: „Англійскому Правительству не прилично разсматривать причины и законность великаго происшествія, о которомъ вы меня уведомили; однимъ изъ правилъ сего Кабинета есть то, чтобы признавать всѣ, состоявшіяся дѣянія, колы скоро таковыя предьявляютъ характеръ достовѣрности и прочности. И потому вы Графъ можете дать вѣрующее письмо политическому Агенту въ Англіи, а Правительство Англійское съ своей стороны послѣдуетъ отправить къ Королю Французовъ представителя дѣлъ своихъ.“

— *Gazette de France* пишетъ: „Дѣяніе приводимое въ читаемомъ отчетѣ Г. *Жиро*, изумило Перовъ: ибо несомнительно, что они равно какъ и мы обомъ не знали. Три полка кавалеріи стоящіе гарнизонамъ въ *Люневилѣ*, намѣревались, по приглашенію своихъ унтеръ-офицеровъ собраться, и идти въ Парижъ, а на пути имѣли бытъ подкрѣплены гар-

нось, jako raczej niebezpieczeństwa i przykrości, które podejmował dla dobra swojego narodu.“

— Korrespondent gazety *Morning-Herald*, o témże donosi. Podług ostatnich, przeze mnie udzielonych wiadomości, *Don Carlos* znajdował się na granicach Biskaj. On jest w dobrem zdrowiu i ciągle otrzymuje z pobliskich prowincy najprzychylniejsze zapewnienia i pomoc. Łagodny charakter Króla, pozyskuje mu miłość wszystkich, którzy mieli zaszczyt do niego się zbliżyć. Słowo jego jest święte, bowiem on tylko daje obietnice, ponieważ jest pewnym, iż będzie je mógł wypełnić. Wstaje rano i dozwala naylichszemu z poddanych przychodzić do siebie; pracuje z Ministrami, dokładnie oblicza wydatki na wojsko, zaprowadza we wszystkich częściach ścisłą oszczędność, wybiera kontrybucye z bogatych, a wspiera ubogich. Nigdy Monarcha nie był bardziey ubóstwiany i Karol V, Król tylko prowincy Biskajskich, słusznie może się cheścić ze swojego położenia. (A.P.S.Z.)

ТУРЦЯ.

Konstantynopol, dnia 10 Listopada.

Okręt wojenny Rosyjski, przeznaczony na Archipelag, przepłynął temi dniami przez Bosfor i udał się ku Dardanellom.

Od granic Tureckich, dnia 6 Listopada.

Morowe powietrze ustało nieco w samym Stambule, ale za to grassuje na Pera.

— Flota Turecka została po części rozbijoną i znikła już wszelka obawa wojny. Jednakże wojsko lądowe ciągle się powiększa, a rekruci, skoro tylko cokolwiek wyćwiczą się w mustrze, posyłani bywają do *Coniah*, gdzie Reszid Basza ma ciągle swoją główną kwaterę. Zdaje się, że Porcie braknie broni, i dla tego zamierza kupić znaczny jej ilość za granicą. Zachodzi tylko pytanie, z kąd ma wziąć na to potrzebne fundusze, ponieważ skarb publiczny jest niezmiernie wycieńczony, a kredyt Porty nie jest tak wielkim, aby bez gotowych pieniędzy znaczne kupna uskutecznić mogła. (Dz.P.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 26 Listopada.

Messenger twierdzi, iż rodzina *Marzałka Mortier* starała się wszelkimi sposobami nakłonić go do nieprzyjęcia Ministerium; lecz poddał się on osobistym naleganiom Króla.

— *National* donosi, iż wiadomość o zmianie Ministerium Angielskiego, została przyjęta z radością w zamku *Tuilleries*; Król *Ludwik Filip* dawno już o tém miał być zawiadomionym, i co chwila spodziewał się tego wypadku. Ten też przypisują Królowi powód przywrócenia Ministerium Doktrynerskiego.

— *Constitutionnel* twierdzi, iż traktat poczwórny będzie pierwszym, który w Ministerium Angielskiem upadnie, bo zawarty został wbrew zdaniom Ministerstwa *Torysowskiego*.

Dnia 28.

Według dziennika *Bon Sens*, Pan *Persil* miał onegdaj przeczytać w Radzie projekt amnestyi, który będzie podany Izbowi na pierwszym posiedzeniu, dla przeszkodzenia, aby P.P. *Dupin*, *Barrot* i *Mauguin* nie podali swego projektu w tej mierze.

— Dzienniki tutejsze przytaczają ważne w obecnej chwili pismo, które Xiążę *Wellington* w roku 1830, po wypadkach lipcowych, będąc na czele Gabinetu Angielskiego, przestał Hrabieciu *Molé*, ówczasowemu Ministrowi spraw zagranicznych. Osnowa jego jest następująca: „Nie wypadła Rządowi Angielskiemu rozstrząsać powodów i prawości wielkiego wypadku, o którym mię W.Pan zawiadomiłeś; do zasad gabinetu jego należy uznać wszystkie nastale czyny, skoro wystawiają charakter pewności i trwałości. Możesz więc W.Pan, Panie Hrabio, dać list wierzytelny agentowi politycznemu w Anglii, i Rząd Angielski ze swojej strony pośpieszy wystać reprezentanta interessów swoich do Króla Francuzów.“

— *Gazette de France* pisze: „Czyn przytoczony w czytaniem sprawozdaniu P. *Girod*, wprawił Parów w zadumienie, bo, niewątpliwie, równie jak my, o nim nie wiedzieli. Trzy półki jazdy, stojące na załodze w *Luneville*, zamyslały na wezwanie swoich podoficerów zgromadzić się, i ciągnąć ku Paryżowi, a po drodze miały być wzmożone załogami w *Metz* i *Nancy*,

низонами изъ *Метца* и *Нанси*, гдѣ ихъ многочисленныя сообщники находились. 80 унтеръ офицеровъ кавалеріи было запутаны въ заговоръ, а 14-ть изъ нихъ преданы суду.

— *Constitutionnel* почитаетъ важностію, что партія, которой онъ органомъ, не называется нынѣ *tiers-parti*, но партіею Парламентскою.

— Принцъ Орлеанскій отъѣхалъ въ *Медонъ*.

— Журналъ *Sentinelles des Pyrénées* пишетъ, что 20-го ч. с. м. въ окрестностяхъ *Естелли*, происходило сраженіе между Генераломъ *Мина*, и *Цумала-карреви* съ урономъ перваго.

— За нѣсколько дней предъ тѣмъ, избраны ГГ. *Ганнеронъ* и *Лафиттъ* Членами Городскаго Совета.

— Г. *Персиль* прочелъ уже въ Кабинетномъ Совѣтѣ проектъ всепрощенія.

— Вообще здѣсь говорятъ, что Министерство подвергнется нѣкоторымъ перемѣнамъ. Правительство недоумѣваетъ, удержится ли Министерство при наступающемъ засѣданіи Палаты и теперь уже помышляетъ объ предотвращеніи неблагопріятныхъ произшествій. (Dz. P.)

1-го Декабря.

Сегодня въ полдень, послѣдовало открытіе засѣданій обѣихъ Палатъ. Хотя дождь лилъ, такъ сказать, ливнемъ, однако жъ множество собралось слушателей въ сие первое засѣданіе. Изъ числа депутатовъ, находилось при открытіи только 80 въ залѣ, однако жъ число ихъ значительно умножалось, во время чтенія протокола послѣдняго засѣданія Феликсомъ *Реалъ*. На скамьяхъ Министровъ находились всѣ Министры. Когда ГГ. *Одилонъ-Барротъ*, *Лафиттъ*, *Клозель*, *Валазе*, *Беле*, *Деллабордъ*, и *Сультъ* избраны во многихъ округахъ, объявили себя депутатами того или другаго, и когда другіе депутаты совершили присягу, Президентъ извѣстилъ собраніе о кончинѣ Г. *Дугаса Монтебелъ*, Депутата изъ *Лиона*, Потомъ послѣдовало назначеніе отдѣленій. По скончаніи сего дѣла, вступилъ на кафедру Великій Хранитель Печатей, предложить Палатѣ проектъ закона объ отвѣтственности Министровъ. Сей проектъ ничемъ не разнится отъ предлагаемаго въ прежнія засѣданія. Второй проектъ, предложенный симъ же Министромъ, относится къ банкротствамъ, а третій къ хлѣбу на стеблѣ. Предложеніе столь неважнаго, какъ послѣдній, проекта, во время столь торжественное, возбудило всеобщій хохотъ, который возобновился, когда Министръ Финансовъ предложилъ проектъ закона, относящагося къ табаку. Послѣ Г. *Юманна*, предложилъ Министръ Торговли пространнѣй, на 42 страницахъ, проектъ закона, объ отменѣніи запрещенія ввоза нѣкоторыхъ товаровъ. Потомъ опять Г. *Тьерсъ* сталъ говорить, требуя отъ Палаты кредита на 360,000 фр. для построенія особенной залы, для совѣщаній по дѣлу производившемуся теперь предъ судомъ Перовъ. По сему поводу Министръ упомянулъ о всепрощеніи, изъявляя мнѣніе, что допущеніе всепрощенія въ нынѣшнихъ обстоятельствахъ, имѣло бы самыя вредныя слѣдствія. Притомъ онъ объявилъ, что не вопросъ о всепрощеніи, но о несообразности современемъ сей мѣры, бывъ причиной выступленія изъ Министерства Маршала *Жерара*. Наконецъ взомель на кафедру Министръ Иностранныхъ Дѣлъ: „По всегдашнему обыкновению, сказалъ онъ, при открытіи засѣданій, Правительство въ рѣчи отъ престола изъясняется касательно внѣшнихъ отношеній. Мы бы желали слышать слова, всегда для насъ драгоцѣнные. Министры представительнаго Государства, не желаютъ скрываться подъ мантией Государя; мы являемся сами, и ежели кто нибудь изъ Членовъ Палаты, намѣренъ дѣлать намъ возраженія, какъ это обыкновенно водится, то мы готовы отвѣчать на оныя.“ На вопросъ Г. *Етьенна*: принимаютъ ли Министры послѣдній адресъ Палаты въ отвѣтъ на рѣчь отъ Престола, въ хорошую или въ худую сторону, отвѣчалъ Г. *Гизотъ*: Король принялъ сей адресъ, и хотя можно бы сомнѣваться въ готовности Палаты, подкрѣпить Правительство, однако жъ обязанность Министровъ въ томъ состоитъ, чтобы давать нужные объясненія и это было причиною поманутаго возванія Министра Иностранныхъ Дѣлъ.“ Тѣмъ и кончилось засѣданіе.

— Въ Палатѣ Перовъ открытіе засѣданія послѣдовало за часъ прежде (около 11 часовъ). Въ ономъ занимались только назначеніемъ отдѣленій.

— Избирательная Коллегія въ *Пау* на мѣсто возведеннаго въ высшее достоинство по судебной части Г. *Дюфю*, избрала депутатомъ Адвоката *Лавиелль*.

— Г. *Ингресъ* вчера предпринялъ путешествіе въ Римъ.

— Вчера присланы здѣсь извѣстія изъ *Мадрида*,

гдѣ сѣ лихъ стронники знайдовали. 80 подофицеровъ jazdy было вполѣтаны до списку, а 14 jest одданыхъ подъ судъ.“

— *Constitutionnel* почитуе за rzecz waŹną, iż stronnictwo, którego on jest organem, nie nazywa się teraz *tiers-parti*, ale stronnictwem Parlamentowém.

— *XiąŹe Orléans* wyjechał do *Meudon*.

— *Dziennik Sentinelles des Pyrénées* donosi, Źe dnia 20 b. m. zaszła w okolicy *Estella* potyczka między *Jenerałem Miną* a *Zumala-Carreguy*, z niekorzyścią pierwszego.

— Na onegdajszych wyborach obrani zostali PP. *Ganneron* i *Lafitte*, Członkami Rady miejskiej.

— Pan *Persil* odczytał już w Radzie Gabinetowej projekt amnestyi.

— Powszechnie tu mówią, iż Ministerjum nanowo ma doznać niejakich odmian. Rząd obawia się, czyli Ministerjum zdoła utrzymać się na przyszłym posiedzeniu Izby, i już teraz myśli o zapobieżeniu nieprzyjemnym wypadkom. (Dz. P.)

Dnia 1go Grudnia.

Dzisiaj o południu, nastąpiło otwarcie posiedzeń obu Izby. ChociaŹ deszcz lał na waŹnie, zgromadziło się jednak mnóstwo słuchaczów na to pierwsze posiedzenie. Z liczby Deputowanych przy otwarciu znajdowało się tylko 80 w sali; wszelako ich liczba wzrosła znacznie podczas czytania protokołu ostatniego posiedzenia, przez P. *Felixa Real*. Na ławie Ministrów znajdowali się wszyscy Ministrowie. Kiedy PP. *Odillon Barrot*, *Lafitte*, *Claudel*, *Valazé*, *Beslay*, *Delaborde* i *Soult* wybrani w wielu razem okręgach, oświadczyli się za tѣm lub owѣm zgromadzeniem, po złożeniu oraz przysięgi przez niektórych Deputowanych, donosił Prezydent Zgromadzeniu o śmierci P. *Dugas Montbel*, Deputowanego z *Lyonu*. Poczѣm nastąpiło mianowanie Komitetów. Po ukończeniu tego zajęcia się, wszedł Wielki StraŹnik Pieczęci na mównicę dla przełożenia Izbie projektu do prawa o odpowiedzialności Ministrów. Projekt ten w swych zasadach jest tenŹe sam, jaki był podany na przeszłym posiedzeniu. Drugi projekt, wniesiony przez tegoŹe Ministra, odnosi się do bankructw, a trzeci do zboŹa na pniu będącego. Z powodu wniesienia ostatniego projektu do prawa, tak małej wagi, w tak waŹną chwilę, głoŹny śmiech dał się słyszeć, który znowu powstał, kiedy Minister skarbu wniósł projekt do prawa o tytulu. Po P. *Humann*, przełożył Minister handlu projekt do prawa na 42 stronicach, o zniesieniu zakazu wprowadzania niektórych artykułów handlu. Poczѣm znowu P. *Thiers* zabrał głos, Źądając od Izby zezwolenia kredytu od 360,000 fran. na zbudowanie osobney sali do odbywania narad w rzeczy toczącej się dopiero sprawy przed Sądem Parów. Minister z tego powodu namienił o amnestyi, przy czѣm wynurzył mniemanie, iż zezwolenie na amnestyę w teraŹniejszych okolicznościach, mogłoby najszkodliwsze mieć skutki. TakŹe oświadczył, iż nie tak pytanie względem amnestyi samo przez się, jako raczej pytanie o właŹciwoŹci co do czasu podobnego Źróodka, spowodowało wystąpienie z Ministerjum Marszałka *Gérard*. Naostatek wstąpił na mównicę Minister spraw zewnętrznych. „Zwyczajem jest, rzekł, iż przy otwarciu posiedzeń, Rząd w mowie z tronu wynurza swe myŹli względem stosunków zewnętrznych. Chętnie radziłybyśmy byli słyszeć głos, tak dla nas drogi. Ministrowie repreeentacyjnego państwa, nie mogą się ukrywać pod purpurą Monarchy; dla tego stawamy sami, i jeŹliby kto z Członków Izby miał zamiar Źadawać nam pytania, jak to się zwykle dzieje, tedy jesteŹmy gotowi dać Źądane objaŹnienia.“ Na pytanie P. *Etienne*: czyli Ministrowie ostatni adres Izby, jako odpowiedź na mowę z Tronu, chętnie widzą, lub nie, odpowiedział P. *Guizot*: „Król adres ten przyjął, a chociaŹ możnaby powątpiewać o gotowości Izby ku wspieraniu zamiarów Rządu, wszelako obowiązkiem jest Ministrów dawać w kaŹdym zdarzeniu Źądane objaŹnienia i to właŹnie skłoniło Ministra spraw zagranicznych do uczynienia powyŹszego wezwania.“ Na tѣm się zakończyło posiedzenie.

— W Izbie Parów otwarcie posiedzeń nastąpiło w godzinę przed tѣm (około 1stej godziny). Zaymowano się na niѣm tylko wyznaczeniem Komitetów.

— Obiercze Kollegium w *Pau*, na miejsce powołanego do wyŹszego urzędu Sędziowskiego P. *Dufau*, mianowało Deputatem Adwokata *Lavielle*.

— P. *Ingres* wczora przedsięwziął podróż do Rzymu.

— Wczora nadeszły tu wiadomości z *Madrytu* do-

простирающіяся до 25-го Ноября: Извѣстие о произшедшей перемѣнѣ Министровъ въ Лондонѣ, получено здѣсь 23-го ч. и произвело сильнѣйшее впечатлѣніе. Палата Прокураторовъ окончила совѣщанія касательно закона о народномъ ополченіи, чтобы заняться закономъ о наборѣ рекрутъ. Новый заемъ порученъ 24-го ч. ГГ. *Ардуину* и *Рикарду* по курсу 60% съ тремя процентами для Коммиссіи. (A.P.S.Z.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Бернъ, 23-го Ноября.

Трое Нѣмцевъ *Лессингъ*, *Шлотгауеръ* и *Солданъ*, получили повелѣніе удалиться 21-го ч. с. м. изъ Берна.

— 15-го ч. с. м. открытъ здѣсь новый Университетъ. Первую рѣчь произнесъ фабрикантъ бумажныхъ издѣлій Г. *Нейгаусъ* изъ *Біель*, начальникъ по едукационной части въ Кантонѣ, вторую Ректоръ Университета Г. *Снелль*, а третью Докторъ *Трокслеръ*. (Dz. P.)

ШВЕЦИЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 11-го Ноября.

Придворный Канцлеръ сообщилъ 7-го с. м. Государственнымъ Чинамъ Королевское предложеніе, о заключеніи за границею займа въ 2 милліона рейхсталеровъ, для вспоможенія компаніи залоговъ.

14-го Ноября.

На дняхъ скончался въ Карльскронѣ Адмиралъ Баронъ *Пальмквистъ*.

— Въ большомъ залѣ Королевской Библіотеки выставлена недавно гипсовая подъ бронзу статуя Карла XII, въ мигъ полученія имъ смертельной раны. Статуя сія за нѣсколько предъ симъ лѣтъ прислана была Библіотекѣ однимъ торговымъ домомъ въ Гаврѣ, но доселѣ не могла быть выставлена; ибо никто не зналъ, для какой именно цѣли она привезена. По долгому розысканію узнали наконецъ, что она просто прислана въ даръ Библіотекѣ. На пьедесталѣ начертано: „Paris 1827 D. Zhendre jeune.“ (Спб. В.)

ДАНИЯ.

Копенгагенъ, 14-го Ноября.

Бывшій Французскій Посланникъ и Полномочный Министръ при Датскомъ дворѣ, Герцогъ де *Монтебелло*, переведенный въ томъ же знаніи къ Шведскому двору, имѣлъ 12-го с. м. отпущенію аудіенцію у Его Величества, а вслѣдъ за тѣмъ Баронъ *Таллейранъ* представилъ Королю довѣрительныя грамоты, утверждающія его въ знаніи Французскаго Посланника въ Даніи. Извѣстно, что Баронъ *Таллейранъ* былъ прежде Французскимъ Министромъ въ Гамбургѣ. (Спб. В.)

БЕЛЬГІЯ.

Брюссель, 15-го Ноября.

Третьяго дня, Депутація Сената представила Королю адресъ свой. Его Величество отвѣтствовало на оный слѣдующими словами: „Милостивые Государи! Благодарю васъ за чувствованія, вами изъявленные. Съ живѣйшимъ удовольствіемъ вижу я, что Сенатъ, являвшій во всѣхъ обстоятельствахъ доказательства благородной преданности къ пользѣ Государства, умѣлъ вполне оцѣнить духъ справедливости, руководящій всѣми дѣйствіями моего управленія, и мои пожеланія о торговыхъ и промышленныхъ выгодахъ Королевства. — Мнѣ также весьма пріятно внимать увѣреніямъ вашимъ, что во всѣхъ предпріятіяхъ, клонящихся къ развитію общественнаго благоденствія, я могу надѣяться на вашу помощь. — Съ своей стороны я буду наблюдать, чтобы мое Правительство не выступило изъ виду ничего, могущаго оправдать ваше къ нему довѣріе. — Симъ взаимнымъ содѣйствіемъ главнѣйшихъ Государственныхъ силъ, мы, Милостивые Государи, успѣемъ, какъ я думаю, въ продолженіи нынѣшнихъ засѣданій, дать Бельгіи законы, ограждающіе права ея и утвердить на прочныхъ основаніяхъ политическое благосостояніе наше.“ (Спб. В.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабона, 4-го Ноября.

Постановленіе Королевы, контрассигнованное Г. *Баррето Ферразъ де Васконселосъ*, Министромъ Юстиціи и Духовныхъ Дѣлъ, упраздняетъ Коммиссію, имѣвшую порученіе изслѣдовать нынѣшнее состояніе монашескихъ орденовъ и предвѣстить проектъ всеобщаго преобразованія церкви. Извѣщено въ постановленіи, что поводомъ къ упраздненію помянутой Коммиссіи служитъ распоряженіе отъ 30-го Мая с. г., объявляющее уничтоженіе всѣхъ монашескихъ орденовъ и коллегій. Впрочемъ Коммиссія подала уже Королевѣ помянутый проектъ преобразованія. (Dz. P.)

ehodzące do 25 Listopada. Wiadomość o zasłanej zmianie Ministrów w Londynie, która sprawiła mocne wrażenie, otrzymano tam dnia 23. Izba Prokuratorów zakończyła narady względem prawa o milicyi, aby się zająć prawem o zaciągu rekrutów. Nową pożyczkę d. 24 poruczono PP. *Arduin* i *Riccardo* podług kursu po 60% ze 3 procentami dla Kommissyi. (A.P.S.Z.)

SZWAJCARYA.

Берна, 23 Listopada.

Trzech Niemców, nazwiskiem *Lessing*, *Schlott-hauer* i *Soldan*, otrzymało rozkaz oddalenia się dnia 21 b. m. z Berny.

— Dnia 15 b. m. otworzono tu nowy uniwersytet. Pierwszą mowę miał fabrykant towarów bawełnianych Pan *Neuhaus* z *Biel*, naczelnik wydziału edukacyjnego w Kantonie; drugą Pan *Snell*, Rektor Uniwersytetu, a trzecią Doktor *Troxler*. (Dz. P.)

SZWECYA I NORWEGIA.

Sztokholm, dnia 11 Listopada.

Kancelarz Dworu udzielił dnia 7 t. m. Stanom Królestwa propozycyą Królewską o zaciągnięciu za granicą pożyczki 2 milionów talarów, dla kompanii ewikcyney.

Dnia 14.

Temi dniami umarł w Karlskronie Admirał Baron *Palmkwist*.

— W wielkiej sali Biblioteki Królewskiej postawiono nie dawno gipsową brązową statuy Karola XIIgo, w chwili otrzymania przezeń śmiertelnej rany. Posąg ten przed kilką laty przysłany był dla Biblioteki przez pewny dom handlowy w *Hawre*, ale dotąd nie mógł być postawiony; nikt bowiem nie wiedział, na jaki mianowicie cel był przysłany. Po długiem wywiadywaniu się pewne powzięto wiadomości, że jest prosto przysłany w podarku dla Biblioteki. Na podnożu wyrzycio: „Paris 1827 D. Zhendre jeune.“ (G. S. P.)

DANIA.

Kopenhaga, dnia 14 Listopada.

Były Poseł Francuzki i Minister Pełnomocny przy Dworze Duńskim, Xiążę *Montebello*, przeniesiony w teyże godności do Dworu Szwedzkiego, miał dnia 12 t. m. audyencyą pożegnania u Jego Królewskiej Mości, a tuż potém Baron *Talleyrand* złożył Królowi listy wierzytelne, mianujące go Posłem Francuzkim w Danii. Wiadomo, że Baron *Talleyrand* był dawniey Ministrem Francuzkim w Hamburgu. (G. S. P.)

BELGIA.

Bruxella, dnia 15 Listopada.

Zawczora Depntacya Senatu złożyła Królowi swój adres, Najjaśniejszy Pan odpowiedział następującemi wyrazami: „Mości Panowie! Dziękuję WPPanom za oświadczone uczucia. Z najwyższem zadowoleniem widzę, że Senat, który we wszystkich okolicznościach dawał dowody ślacheznego poświęcenia się dla dobra Państwa, umiał w zupełności ocenić duch sprawiedliwości, przewodniczący we wszystkich czynnościach mojego zarządu, i moje starania o handlowe i przemysłowe korzyści Królestwa. — Nader przyjemnie Mi jest także przyznawać zapewnienia wasze, że we wszystkich przedsięwzięciach, dążących do rozwinienia towarzyskiej pomysłowości, mogę mieć nadzieję Waszey pomocy. — Będę z mojej strony pilnował, ażeby Rząd mój nie spuścił z baczości niczego, coby mogło ziścić ufność waszą ku niemu. — Tém wzajemnem wspomaganiem się główniejszych sił kraju, potrafiemy, Mości Panowie, jak mi się zdaje, w przeciagu teraźniejszego posiedzenia, dać Belgom ustawy, zabezpieczające ich prawa, i ustalić na gruntownych zasadach politykę naszej pomysłowości.“ (G. S. P.)

PORTUGALIA.

Lisbona, dnia 4 Listopada.

Postanowienie Królowey, kontrassignowane przez Pana *Barreto Ferraz de Vasconcelhos*, Ministra sprawiedliwości i spraw duchownych, rozwiązuje Kommissyą, która miała polecenie, aby rozpoznawała teraźniejszy stan zakonów i podała projekt powszechney reformy Kościoła. Wyrażono w postanowieniu, iż powodem do rozwiązania rzeczoney Kommissyi jest rozporządzenie z dnia 30 Maja r. b., które ogłasza zniesienie wszystkich klasztorów i kollegiów zakonniczych. Wreszcie Kommissya podała już Królowey wspomniany projekt reformy. (Dz. P.)